

för anordnande av allmänna skyddsrum m. m. ett reservationsanslag av 1 500 000 kronor, till Bidrag till kommuner till kostnaderna för vissa arvoden m. m. ett förslagsanslag av 300 000 kronor, till Bidrag till kommuner för utbildning m. m. ett förslagsanslag av 675 000 kronor, samt till Gottgörelse till fastighetsägare m. fl. för anordningar och materiel m. m. ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

Stockholm den 28 juni 1947.

Med undersätlig vördnad.

Nr 411.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss tjänsteförteckningsrevision för försvarsväsendet m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 212.)

Till Konungen.

I propositionen nr 246 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 18 april 1947, föreslagit riksdagen att godkänna de av departementschefen i berörda statsrådsprotokoll angivna grunderna för viss tjänsteförteckningsrevision för försvarsväsendet m. m.

De sakkunniga för viss omprövning av lönegradsplacering m. m. för befattningshavare inom försvarsväsendet hava till behandling upptagit vissa med tjänsteförteckningsrevisionen sammanhängande spörsmål av mera principiell innebörd. Då såsom i ärendet framhållits dessa spörsmål icke utgöra specialproblem för försvaret utan taga sikte på förhållandena inom statsförvaltningen i dess helhet, ansluter riksdagen sig till departementschefens uppfattning att definitiv ståndpunkt icke nu bör fattas till de sakkunnigas förslag i denna del. Vad departementschefen härutinnan anfört inskränker sig till mera allmänt hållna uttalanden och rekommendationer. Till dessa kan riksdagen i princip giva sin anslutning.

Sålunda finner riksdagen riktigt, att vid bestämmandet av löneställningen för viss befattning arbetsuppgifternas kvalitet och icke deras kvantitet bör vara avgörande. För åstadkommande av en rättvis löneavvägning är det vidare ofrånkomligt, att vissa krav böra uppställas i fråga om teoretisk kompetens, som regelmässigt bör förutsättas hos befattningens innehavare. I fråga om lönegradsseriernas uppbyggnad är det med hänsyn till önskvärdheten av att befordran inom ett visst arbetsområde bör medföra en påtaglig löneökning i princip riktigt, att tjänster inom en och samma lönegradsserie icke inplaceras tätare än i varannan lönegrad. Riksdagen är emellertid fullt medveten om att en dylik regel icke undantagslöst kan tillämpas. Beträffande anpassningen av statstjänstemannalönerna till det allmänna löneläget kan riksdagen ansluta sig till de av de sakkunniga anförda betänkligheterna mot fortsatt tillämpning av det s. k. högst-lönegradssystemet. Emellertid torde icke kunna bortses från att lönesättningsprincipen i fråga inom vissa delar av statsförvaltningen uppen-

barligen kan vara till fördel. Riksdagen kan därför ansluta sig till departementschefens uttalande, att högst-lönegradssystemet icke bör komma till användning annat än i speciella fall, där särskilda förhållanden kunna åberopas till stöd för en något friare lönesättning än den inom statsförvaltningen sedvanliga. Lika med departementschefen anser riksdagen, att frågorna om utnyttjandet av den nuvarande C-löneplanen och om avgränsningen mellan löneplansreglerad tjänstemannaanställning och kollektivavtalsanställning böra ytterligare övervägas.

I fråga om sättet för genomförandet av en tjänsteförteckningsrevision inom försvaret må beaktas, att löneställningen för de extra ordinarie tjänstemännen nära sammanhänger med löneläget för den ordinarie personalen. En allmän revision av löneställningen för förstnämnda personalgrupper torde således icke kunna ske utan att hänsyn tages till den ordinarie personalen. Departementschefen har emellertid ansett angeläget, att ställning redan nu tages i princip till av de sakkunniga framlagda förslag rörande vissa särskilda befattningar av icke-ordinarie karaktär. Särskilt gäller detta personal, som med avlöning från sakanslag anställts enligt personliga kontrakt eller mot individuellt bestämda arvoden och i samband med den beslutade allmänna löne regleringen, som är avsedd att träda i kraft den 1 juli 1947, skall överföras till löneplansreglerad anställning. Då vissa inplaceringsprinciper härvidlag måste tillämpas är det givetvis angeläget, att dylika riktlinjer redan nu uppdragas. Vid sitt ställningstagande till tjänsteförteckningssakkunnigas förslag har riksdagen inskränkt sig till fastställande för olika personalkategorier av lämpliga lönegradsserier och tjänstebenenämningar. Den individuella lönegradsplaceringen bör däremot bliva beroende på fortsatta överväganden.

Vad departementschefen föreslagit beträffande i propositionen berörda speciala frågor synes riksdagen i allt väsentligt kunna godtagas. Sålunda synas de föreslagna lönegradsserierna och tjänstebenenämningarna i stort sett lämpliga och väl avvägda. Förslagen synas dessutom präglade av strävan att åstadkomma önskvärd enkelhet och likformighet på detta område.

Såsom ovan antydningssvis framhållits har departementschefen beträffande vissa i propositionen berörda personalkategorier på grund av pågående eller förbådade kompletterande utredningar icke ansett sig nu kunna taga slutlig ställning till lönefrågan. Detta gäller bl. a. den arbetsledande personalen och förrådspersonalen. För dessas vidkommande har departementschefen nu endast föreslagit provisoriska lönegradsserier. Mot valet av dessa serier har från personalhåll riktats viss kritik med anledning av den oförmånliga löneställning, som vissa befattningshavare anses komma att intaga enligt provisoriet. Det är knappast möjligt att innan resultatet av de föreslagna specialutredningarna föreligger ingå på ett bedömande av huruvida denna kritik är berättigad. Önskvärt är emellertid, att utredningarna i fråga bedrivs i sådan takt, att frågan vilken lönegradsplacering, som slutligen kan finnas vara den för skilda befattningar inom vederbörliga grupper riktiga, löses utan allt för långt dröjsmål.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen godkänt de av departementschefen i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 18 april 1947 angivna grunderna för viss tjänsteförteckningsrevision för försvarsväsendet m. m.

Stockholm den 28 juni 1947.

Med undersätlig vördnad.